

Allereerst zou ik willen beginnen met het beamen van de nood aan een wet rondom het toevoegen van thuisonderwijs als erkende vorm van onderwijs in Nederland. Het zou ons land sieren, als deze vorm van onderwijs, die wereldwijd al decennialang voor iedereen toegankelijk is, ook in Nederland voor alle kinderen toegankelijk wordt (dus niet alleen op grond van godsdienst of levensovertuiging). Daar zit al meteen wat mij betreft het grootste hiaat in dit voorstel.

Ik kan mij vinden in de behoefte vanuit de regering om inzicht te krijgen in de manier waarop thuisonderwijs vormgegeven wordt en ik vind het niet meer dan logisch dat er, net als bij het onderwijs op scholen, voldaan moet worden aan bepaalde eisen rondom het onderwijs (kerndoelen rekenen en taal) en dat er gevraagd wordt naar een bepaalde vorm van registratie/ volgen van de ontwikkeling van het kind. Helaas wordt in dit wetsvoorstel voorbijgegaan aan de vrijheid van invulling van onderwijs. Daar waar er op scholen van alles uit de kast getrokken wordt, om te kunnen differentiëren in werkvormen (coöperatief leren, samenwerkend leren, buiten leren, spelend leren, gebruik maken van de talenten van verschillende leerkrachten door ze in te zetten als vakkrachten, mensen van buiten het onderwijs inzetten als professional op bepaalde vakgebieden), wordt in dit wetsvoorstel die vrijheid en differentiatie volledig dichtgetimmerd door regels op te stellen waarbij onder andere: maar 1 ouder les mag geven, de lessen in eigen huis gegeven moeten worden, er geen structureel gebruik gemaakt mag worden van mensen/ professionals van buitenaf en het concept van studiegroepjes wordt ingebonden. Naar mijn mening worden de kinderen die thuisonderwijs genieten op deze manier ernstig belemmerd in hun sociaal- emotionele ontwikkeling en ouders in hun creativiteit om optimaal aan te kunnen sluiten op de belevingswereld van hun kinderen.

Wat betreft het volgen van de ontwikkeling van de kinderen zou er ook gekeken moeten worden naar de mogelijkheid van een ontwikkelingsvolgsysteem, zoals bijvoorbeeld een (digitaal) portfolio, in plaats van alleen de huidige erkende leerlingvolgsystemen, die allen tekortschieten op de algehele ontwikkeling van een kind. Tevens zijn deze leerlingvolgsystemen niet allemaal beschikbaar voor die onderwijsverzorgenden, die niet beschikken over een BRIN- code, plus worden ouders die thuisonderwijs verzorgen op deze manier enorm benadeeld op financieel gebied ten opzichte van ouders die wel een passende school voor hun kind hebben gevonden. Ongelijkheid wordt op deze manier in de hand gewerkt en dat kan niet het doel zijn van een wetsvoorstel waarbij kansengelijkheid voor ieder kind de basis is. Het feit dat er al veel particuliere scholen zijn (en er steeds meer bijkomen) is helaas al een alarmerend signaal dat we in Nederland afstevenen op een maatschappij waarin kinderen uit rijkere milieus grotere kansen hebben op degelijk onderwijs ten opzichte van kinderen uit armere milieus.

Verder vind ik het zorgelijk dat in dit wetsvoorstel de kinderen die thuisonderwijs krijgen, met strengere hand gecontroleerd worden door middel van toetsing, dan schoolgaande kinderen (TO- kinderen krijgen verplichte toetsen op de leeftijd van 6, 9 en 12 jaar en moeten 2x een gesprek hebben met de onderwijsinspecteur, tegenover schoolgaande kinderen die alleen een eindtoets met 12 jaar maken en geen gesprek met een onderwijsinspecteur hebben), terwijl er ook al geëist wordt dat degene die de lessen verzorgt pedagogisch en didactisch voldoende bekwaam is. Als die eis er al ligt, zou in theorie die extra toetsing van de kinderen een overbodige belasting voor de kinderen zijn.

Een leerplan indienen lijkt mij volkomen logisch, net als het idee dat dit plan steeds tussentijds geëvalueerd en bijgesteld wordt naar behoefte van de leerlingen, daarbij de minimale einddoelen niet uit het oog verliezend. Alleen de termijn om dit jaarlijks te doen, zou in overweging genomen kunnen worden (zoals er bijvoorbeeld in het jenaplanonderwijs met een 3-jarig plan gewerkt wordt waardoor er meer tijd is voor vertraging en versnelling van het leerproces). Dit is in praktijk minder belasting voor de ouders en ook minder werk voor de onderwijsinspectie, daar er op deze manier alleen 2x een tussenevaluatie plaatsvindt en 1x in de 3 jaar een eindevaluatie en dan pas een geheel nieuw plan opgesteld wordt. Ook hier kan ik me dus niet vinden in het per wet vastleggen van het jaarlijks indienen van een vers plan.

Tenslotte is de toon waarmee gesteld wordt, dat het toegang weigeren van een onderwijsinspecteur in je woning meteen het vervallen van de vrijstelling betekent (iets dat wat mij betreft onder schending van de privacy valt) eerder dreigend bedoeld dan meedenkend met diegenen die betrokken zijn bij het thuisonderwijs proces en zou in zijn geheel geschrapt kunnen worden. Het signaleren en controleren van een schoolgebouw als zijnde een veilig leerklimaat op basis van de sociale, psychische en fysieke invalshoek is wenselijk in een schoolgebouw, daar kinderen daar immers niet onder de verantwoordelijkheid van hun eigen ouders vallen, maar onder de verantwoordelijkheid van derden en daarvoor is controle gewenst. In het geval dat de

verantwoordelijkheid blijft bij de daadwerkelijke verantwoordelijken (de ouders) betreft er alleen controle noodzakelijk op gebied van de taal- en rekenontwikkeling.

Wat betreft de sociale ontwikkeling wil ik nogmaals teruggrijpen naar het feit dat in dit wetsvoorstel juist de sociale ontwikkeling van kinderen beperkt wordt door het thuisonderwijs binnen de eigen woning en het eigen gezin te houden.

Samengevat ben ik dus tegen dit wetsvoorstel en ik zou graag in een volgend voorstel zien dat de algehele ontwikkeling van het kind centraal staat en dat de keuze voor thuisonderwijs voor ieder kind, op ieder moment in zijn of haar leven toegankelijk moet zijn, ongeacht geloof, levensovertuiging of eventuele eerdere schoolgang.